

PÕHIKOOLI EESTI KEELE TEISE KEELENA AINEKAVA

Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2011. a määrus nr 1
„Põhikooli riiklik õppekava“ Lisa 1
(Vabariigi Valitsuse 23.03.2023 määruse nr 18 sõnastuses)

EESTI KEEL TEISE KEELENA

1. Õppeaine kirjeldus

Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga lõimuda Eesti ühiskonda ning tulla edukalt toime nii koolis kui ka väljaspool kooli. Eesti keel on paljudele muu kodukeelega õpilastele emakeele kõrval esimene õpitav keel.

Õppetöös kasutatakse tänapäevaseid ja kaasahaaravaid õppematerjale ning autentseid lugemis- ja kuulamistekste, mis hoiavad õpilasi kursis ühiskonnas toimuvaga ja tekitavad eesti keele kasutamise soovi. Keeletundides kasutatakse inspireerivaid aktiivõppemeetodeid, mis toetavad eri õpistiiliga õpilasi, võimaldavad õpilastel keelt eesmärgipäraselt kasutada ja aitavad luua keelest süsteemse arusaamise. Õppeprotsessis arendatakse õpilaste õpioskusi, oskust teha koostööd ja töötada iseseisvalt ning kasutada tõhusaid keeleõppevõtteid. Kasutatakse keelekeskkonna võimalusi: õpilasi suunatakse jälgima eestikeelset meediat, suhtlema eesti keeles väljaspool koolitunde, osalema eestikeelsetel üritustel, kutsutakse tundidesse eestikeelseid külalisi jmt. Eesti keelt õppides väärtustatakse ka teisi keeli ja kultuure, eriti õpilaste päritolukultuuri.

Eesti keele tunnis suheldakse eesti keeles. Vajaduse korral kohandab õpetaja oma keele tasemekohaseks ja/või jagab toetavaid selgitusi.

Eesti keele kui teise keele õpetaja teeb koostööd teiste õppeainete õpetajatega, et toetada keeleliselt teiste ainete omandamist ning aidata õpilastel näha ainetevahelisi seoseid.

2. Hindamine

Eesti keele kui teise keele aines hinnatakse saavutatud õpitulemusi, mis põhinevad Euroopa keeleõppe raamdokumendi vastava taseme kirjeldustel. Eesti keele kui teise keele õppes käsitletakse keelevigu õppimise loomuliku osana ning neid parandatakse ja arvestatakse hindamisel vastavalt õppetegevuse eesmärgile.

3. Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

I kooliastme õpilane	II kooliastme õpilane	III kooliastme õpilane
<p>1) saab aru lihtsatest kirjalikest ja suulistest tekstidest;</p> <p>2) väljendab oma vajadusi, kirjeldab lähiümbrust, inimesi ja toiminguid, osaleb lihtsas lühivestluses;</p> <p>3) leiab vajalikku infot ümbritsevast keskkonnast;</p> <p>4) koostab kirjalikke lihtsaid lühitekste;</p> <p>5) teab mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate ürituste nimetusi ja tuntud inimeste nimesid;</p> <p>6) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.</p>	<p>1) saab aru kirjalikest ja suulistest tekstidest;</p> <p>2) väljendab ja põhjendab oma arvamust, räägib oma kogemustest ja kavatsustest, tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;</p> <p>3) kasutab leitud infot suhtlusülesannete täitmiseks;</p> <p>4) koostab isiklike lihtsaid eri tüüpi tekste;</p> <p>5) on kursis mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud üritustega ja tuntud inimeste tegevusega;</p> <p>6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid;</p> <p>7) tunneb ja järgib üldisi viisakusnorme.</p>	<p>1) mõistab konkreetsel ja abstraktsel teemal tekste;</p> <p>2) suhtleb loomulikult ja ladusalt erinevatel teemadel;</p> <p>3) väljendab, põhjendab ja kaitseb oma seisukohti;</p> <p>4) loob sidusaid ja loogilisi eri tüüpi tekste eri teemadel;</p> <p>5) on üldiselt kursis Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud olulisemate üritustega ja tuntud inimeste tegevusega;</p> <p>6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid;</p> <p>7) teadvustab eesti kultuuri suhtlustavade eripära ning arvestab neid suhtluses.</p>

4. Õpitulemuste jaotus ja sisu kooliastme kaupa

I KOOLIASTE	
ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU
<p>Õpilane:</p> <p>1) saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest;</p> <p>2) saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt;</p> <p>3) saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt;</p> <p>4) leiab ja mõistab vajalikku olmeteavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- ja tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused jmt;</p> <p>5) saab üldjoontes aru tavasuhtluse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja kirjadest;</p> <p>6) saab aru lihtsamal keeles ilukirjandus- ja meediatekstide põhisisust;</p> <p>7) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;</p> <p>8) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid;</p> <p>9) kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi;</p> <p>10) jutustab endale olulistest sündmustest;</p>	<p>Teemavaldkonnad:</p> <ul style="list-style-type: none"> „Mina ja teised“ – enese, pereliikmete, kaaslase ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine; „Kodu ja lähiümbrus“ – kodukoht; kodukoha loodus; kodused toimingud; perekondlikud sündmused; „Eesti“ – suuremad linnad; aastaring; rahvakalendri tähtpäevad; „Riigid ja nende kultuur“ – naaberriigid; pealinnad, põhirahvused, keel; „Igapäeva elu. Õppimine ja töö“ – tervis; koolipäev, koolitee; „Vaba aeg“ – lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid. <p>Õppetegevus:</p> <ul style="list-style-type: none"> Loetakse ja kirjutatakse peamiselt seda, mis on suuliselt juba omandatud. Keelt õpitakse valdavalt tegevuse ja mängu kaudu.

<p>11) väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mittemeeldimist;</p> <p>12) suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades;</p> <p>13) esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist;</p> <p>14) kirjutab lühikesi lihtsaid sõnumeid endale olulistel teemadel;</p> <p>15) kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel;</p> <p>16) paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot;</p> <p>17) valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhisõnavara;</p> <p>18) tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse;</p> <p>19) kasutab grammatika põhitarindeid tuttavas olukorras üldjoontes arusaadavalt;</p> <p>20) hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tunnis töötavad õpilased nii paaris kui ka rühmas. • Tähelepanu keskmes on hääldusnormide omandamine ja häälega lugemine ning loetu ja piltide põhjal küsimustele vastamine, vestlemine ning jutustamine. <p>Osaoskuste arendamiseks sobivad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teatud sõnale või fraasile reageerimine (nt käetõstmine, püstitõusmine, esemele või pildile osutamine); • loetellu sobimatu sõna äratundmine; • dialoogide, laulude ja luuletuste esitamine; • häälega lugemine; • rääkimine pildi alusel; • jutustava teksti, laulu ja luuletuse kuulamine ning nende põhjal ülesande lahendamine; • ära kirja tegemine ning mudeli järgi kirjutamine; • laulu-, sõna-, laua- ja liikumismängude mängimine.
---	---

II KOOLIASTE	
ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU
<p>Õpilane:</p> <p>1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;</p> <p>2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhustest ja kirjadest;</p> <p>3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;</p> <p>4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisõnast;</p> <p>5) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt;</p> <p>6) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisõnast;</p> <p>7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;</p> <p>8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;</p> <p>9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;</p> <p>10) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile;</p> <p>11) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi;</p>	<p>Teemavaldkonnad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Mina ja teised“ – suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega; viisakusväljendid; • „Kodu ja lähiümbrus“ – elu linnas ja maal; kodu kirjeldamine; avalikud kohad; lemmikloomad; töövahendid ning kohustused kodus; rõõmsad ja kurvad sündmused peres; • „Kodukoht Eesti“ – Eesti geograafiline asukoht; ilm; riigi- ja rahvussümboolika; riigipühad ja riiklikud tähtpäevad; üldrahvalikud sündmused; • „Riigid ja nende kultuur“ – Euroopa riigid; pealinnad, põhirahvused, keel, kultuuritavad, huvipakkuvad paigad, muuseumid; eakohased aktuaalsed ühiskondlikud teemad; • „Igapäeva elu. Õppimine ja töö“ – avalikud asutused; turvaline liiklemine; tee küsimine ja juhatamine; päeva plaanimine; ametid ja töökohad;

<p>12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades;</p> <p>13) vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid;</p> <p>14) avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta;</p> <p>15) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet;</p> <p>16) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel;</p> <p>17) valdab põhisonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber;</p> <p>18) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;</p> <p>19) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemise korrektselt;</p> <p>20) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • „Vaba aeg“ – kooliväline tegevus; huvid; laagrid; lugemiseelisted; perepuhkus; aastaajad ja puhkus; spordialad ning sportlikud tegevused. <p>Õppetegevus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rõhk nii kuulamis-, rääkimis-, lugemiskui ka kirjutamisoskusel. • Sõnatundmine laieneb. • Suureneb loovülesannete osa. • Õpilane võiks vabal ajal lugeda ja kuulata eesti lastekirjanduse tekstikatkeid ning jõukohaseid teabe-, tarbe- ja meediatekste. • Õpilasi harjutatakse kasutama sõnaraamatuid ning eesikeelset internetti. <p>Osaoskuste arendamiseks sobivad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eri liiki eakohaste tekstide kuulamine ja lugemine; • adapteeritud eakohaste tekstide iseseisev lugemine; • ülesande täitmine kuuldu ja loetu põhjal (nt küsimustele vastamine, tabeli täitmine, joonise täiendamine jm); • järjestusülesanded (nt sõnad lauseks, laused/lõigud tekstiks); • eri liiki etteütlused; • ümberjutustused; • mudelkirjutamine (nt sõnumid, postkaardid, lühikesed kirjad); • projektitööd; • lühiettekanded (nt projektitööde kokkuvõtted, huvialade tutvustamine); • rollimängud.
--	---

III KOOLIASTE	
ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU
<p>Õpilane:</p> <p>1) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;</p> <p>2) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisuks;</p> <p>3) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist;</p> <p>4) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab</p>	<p>Teemavaldkonnad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Mina ja teised“ – võimed; inimestevahelised suhted; virtuaalne suhtlemine; • „Kodu ja lähiümbrus“ – kodu ja lähiümbruse korrashoid; käitumine koduümbruses ja looduses, keskkonnasäästlikkus, turvalisus; peretraditsioonid;

infot ja teeb kokkuvõtte;

5) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;

6) jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleem artiklite arutluskäiku;

7) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandus tekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;

8) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;

9) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi;

10) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumentid;

11) kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e-kiri, ning vormistab need korrektselt;

12) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis;

13) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte;

14) kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse;

15) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt;

16) valdab grammatika tarindeid;

17) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;

18) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda;

19) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;

20) järgib õigekirjareegleid.

- „Eesti“ – Eesti geograafiline kaart; haldusjaotus; looduskaitse; Eesti vaatamisväärsused;
- „Riigid ja nende kultuur“ – maailmajaod, maailma riigid, nende looduslik ja kultuuriline eripära, looduskauhid kohad, loodusnähtused;
- „Igapäevaelu ja töö“ – tervislik eluviis; raha; hädaolukorrad; arstiabi; edasiõppimine; õpilasvahetus; huvirühmad koolis; meedia ja reklaam;
- „Õppimine”;
- “Vaba aeg“ – ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid; reisid teistesse maadesse; vaba aja veetmise viisid;
- „Tervis ja tervislik eluviis“ – tervis (haigused, põhjused, ravimine), suhted, sport, tervislik toitumine.

Õppetegevus:

- Rõhk nii kuulamis-, rääkimis-, lugemiskui ka kirjutamisoskusel.
- Tunnis suheldakse enamasti eesti keeles.
- Õpetaja julgustab õpilasi kasutama eesti keelt aktiivselt ka keelekeskkonnas.
- Õpilased osalevad Eesti kultuurielus.
- Õpetaja suunab õpilasi lugema lühemaid nii kohandatud kui ka autentseid eakohaseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste.
- Kirjutamisoskuse arendamiseks kirjutatakse eri liiki lühemaid ja pikemaid loovtöid.

Osaoskuste arendamiseks sobivad:

- eri liiki eakohaste tekstide kuulamine ja lugemine, sh iseseisev lugemine;
- meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine (ajaleheartiklid, uudised, filmid);
- loovtööd (nt lühikirjandid, isiklikud kirjad, teadaanded, kuulutused, lühiülevaated);
- projektitööd;
- referaat, lihtsam uurimistöö;
- suulised ettekanded (nt projektitööde, referaatide, iseseisva lugemise kokkuvõtted);

	<ul style="list-style-type: none">• rolli- ja suhtlusmängud;• info otsimine eestikeelsetest teatmeallikatest (nt käsiraamatud, meediaväljaanded, internet).
--	--